

amely egy ároknak bizonyult. Korszakot meghatározó leletanyag az objektumból nem került elő. A nyomvonal mindkét oldalán, a feltárás ideje alatt további terepbejárást végeztünk, melynek során mi is megtaláltuk az előzetes terepbejárás során meglett Árpád-kori lelőhelyet. Biztosra vehető, hogy ez az árok a terepbejárás során megtalált településhez tartozik. További régészeti objektumok a szennyvízcsatorna nyomvonalába nem estek bele.

Munkatársak: Pópity Richárd és Gera Róbert régésztechnikusok.

BENEDEK ANDRÁS

282. Zimány határa (Somogy megye) Ő, Kö

Szeptember 25-én terepbejárást végeztünk a falu határában. A Pesty-féle 1865-ös összeírásban a Lépavoda nevű szántó kapcsán megjegyzi, hogy az öregek szerint itt török vár volt, amelynek azonban már nincs nyoma, csak téglákat lehet elszórta találni. A leírás valószínűleg a templom helyére vonatkozik. Más hagyomány szerint a dűlőben állt a régi falu, ahol máig tégladarabokat szántanak ki.⁸⁴

Lépavadai-dűlő 1. (KÖH 85787): A falutól ÉNy-ra, az Egresi-árok patak DK-i oldalán szórványosan kevés és jellegtelen őskori kerámiát gyűjtöttünk.

Lépavadai-dűlő 2. (KÖH 85789): Az Egresi-árok és a DNY felől érkező Jókuti-árok összefolyásában fekvő, felszigetszerű dombon, álló kukoricában szintén hasonló jellegű őskori telep található, a középkori falu közelségére egy peremtöredék utalhat.

K. NÉMETH ANDRÁS – VARGA MÁTÉ

283. Zselicszentpál határa (Somogy megye) Á, Kk, I

2013. október 4-én Berta Gyula kaposvári lakossal jártuk a település határát, középkori régészeti lelőhelyek azonosítása céljából.

Kenderföld (KÖH 85801): A patak túlsó, K-i oldalán, a Szentegyház-dűlő lelőhelytől északabbra vassalakos, vasolvadékos lelőhelyet találtunk, az É–D-i irányú földút Ny-i oldalán. A lelőhelyen három határozott, szürkés foltban lehetett leleteket találni. A legdélebbi részen salakot találtunk, míg az É-i két részen inkább olvadékokat. A leletek mindhárom helyen nagyjából 5–10 m sugarú körben koncentráltak. A lelőhely mérete: 180×60 m.

Szentegyház-dűlő (KÖH 49853): A Zselicszentpáltól Ny-i irányban lévő lelőhely bár szerepel a nyilvántartásban, ennek ellenére terepi azonosítása nem történt meg. A területen sok kerámiát lehetett gyűjteni. A lelőhelyen csak középkori kerámiákat gyűjtöttünk, valamint egy nagyobb olvadékot (talán bronz), valamint egy téglatöredéket. A kerámiák alapján nagyjából a 13–15. századra lehet keltezni a lelőhelyet. A lelőhelyen sok kisebb-nagyobb téglatöredéket, valamint habarcsot lehetett megfigyelni egy nagyjából 20 m sugarú körben, azonban embersontokat nem láttunk. A lelőhelytől D-re egy korábbi földút (mélyút) bevágása látható az erdős részen, amelynek a szélé-

re rengeteg nagyobb kő volt kidobálva. A köveket feltehetőleg a templomból szánhatták ki és hordhatták ide. Se az első, se a második katonai felmérés nem jelez ide templomot. Ha ez a templom a középkori Szentpál templomával azonosítható, akkor első említése 1333-ból való. A lelőhely mérete: 230×150 m.

Temető (KÖH 85799): A Kenderföld nevű vassalakos-olvadékos lelőhelytől É-ra, a temetőtől D-re újabb lelőhelyet sikerült lokalizálni. Leleteket a műútról lekanyarodó földút és a temető között viszonylag keveset és ritkán lehetett találni. A leletek mind késő középkoriak, a 13–16. századra lehet datálni őket. Ezen kívül találtunk még két vastárgyat, az egyik egy patkó töredéke, a másik nem meghatározható. A lelőhely feltételezhetően É-i irányba, a temető irányába is folytatódik. A lelőhely mérete: 120×100 m.

Munkatársak: Berta Gyula, Papp Zoltán, Pátrovics Gábor.

VARGA MÁTÉ

284. Zsurk, Eszterna-tava (KÖH 75725)

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) Ő

A Tiszaszentmárton–Zsurk szennyvízberuházás 2013 tavaszán indult el. Ennek során szakfelügyeletet írtak elő a földmunkákhoz, illetve két helyen (a 0+600–0+900, valamint az 1+300–1+500 szelvények között) próbafeltárást. A próbafeltárást 2013. június 13-án került sor. Ezek a területek egy korábbi, a beruházást megelőző hatástanulmány lelőhelyei alapján lettek kijelölve.⁸⁵ Ezek közül a Zsurktól Ny-ra fekvő, az itt menő földút mellett lévő keletebbi kapta a 3. (Eszterna-tava), a nyugatabbi a 4. (Lencse-szer-dűlő) számot. Ezek közül a 4.-et elvileg vágta a nyomvonal, míg a 3.-at csak érintette. A kutatás egy 50 cm széles, iszapolókanalas géppel történt (a nyomvonal csak mintegy 25–30 cm széles volt). A 4. lelőhely régészeti szempontból negatívnak bizonyult, amiben minden bizonnyal az is közrejátszott, hogy itt a dűlőt egy dombbevágásban haladt, aminek kialakításakor nyilván megsemmisítették a lelőhelyet.

A 3. lelőhelyet érintő szakaszon több árkot is húztunk a nyomvonalban, melyek közül csak egy bizonyult pozitívnak. Ebben a 0+667–0+715 kmsz. közötti részben, ahol a K–Ny-i irányú szelvény mindkét végétől számított 10–10 m-en kívül, megfigyelhető objektumfolt és beásás nélkül, különböző mélységben (50–140 cm, alatta már nem, s ez egyben a csőfektetési szint is), minden rendszer nélkül kerültek elő kézzel formált őskori kerámiák. A cserepeket begyűjtöttük, a szelvényt lefényképeztük, majd a területet átadtuk a további kivitelezéshez.

JAKAB ATTILA

84 Papp László, Végh József szerk.: Somogy megye földrajzi nevei. Budapest 1974, 140 / 81.

85 JAM Adattár 2008.99.